

Kuća Rista Ratkovića

○ Nalazite se u dvorištu kuće u kojoj je odrastao tvorac prvog modernog romana u Crnoj Gori i jedan od najboljih crnogorskih pjesnika, Risto Ratković. Pjesnik koji je još u trećem razredu osnovne škole u svom notesu zapisao da ga „ne zadovoljava stvarnost, da ona nije sve“. Možda zato što je ta stvarnost početkom 20. vijeka u ovim krajevima bila izrazito teška i surova. Iako rođen u uglednoj i imućnoj trgovачkoj porodici, djetinjstvo Rista Ratkovića obilježili su siromaštvo, jad i strahote Balkanskih i Prvog svjetskog rata. Studentske dane provodi u Beogradu gdje se priključuje mladim avantardistima i učestvuje

„Tako sam retko uzimao i za nju i za se,
Tako često smo se svačili kao vedar dan.
I čini mi se da nema mesta na svetu
Gde nismo zajedno bili.“

Mrtva si a tebe nema.

„Zašto mi ne dodeš...
Ta znaš li kako si obećala
Češće da ćeš se meni javljat...“
(Ponos mene)

You are dead, and you are not here.
Why do you not come to me...
Don't you know that you promised

u radjanju novih kulturnih pravaca i pokretanju književnih časopisa. Već 1927. objavljuje prva djela: zbirku pjesama „Mrtve rukavice“ i kraću poemu „Leviatan“.

○ Risto Ratković rano je izgubio svoje najdraže. Smrt je motiv koji se od početka provaliči kroz njegova djela. Smrt žene koju je volio, 1931. godine bila je prekretnica u njegovom životu i stvaralaštvu. Udarac od kog nije mogao da se oporavi. Njegovi su posvećeni neki od njegovih najljepših stihova:

„Tako sam retko uzimao i za nju i za se,
Tako često smo se svačili kao vedar dan.
I čini mi se da nema mesta na svetu
Gde nismo zajedno bili.“

So rarely did I take for her and for myself,
So often did we undress as a bright day.
And it seems to me there is no place in the world
Where we were not together.

You are dead, and you are not here.
Why do you not come to me...
Don't you know that you promised

student days in Belgrade where he joined the young avant-gardists and participated in creating new cultural movements and initiating literary magazines. As early as 1927 he published his first works: a poetry collection titled "The Dead Gloves" and a shorter epic poem "The Leviathan".

Two years later, in 1933, Ratković published "Unseen God", a work which is considered to be the first modern novel in Montenegrin literature. Made up of chapters which had previously been published as separate units, the work contains many autobiographical elements, depicts World War I and describes the region of Bijelo Polje, until then rarely mentioned in literature.

At the recommendation of Ivo Andrić, 1938. godine stupa u diplomatsku službu. Tokom osam godina boravio je u Francuskoj, Sovjetskom Savezu i Egiptu, koji ga je najviše očarao tajnovitim Nilom i kom je posvetio pjesme, izdate posthumno u zbirci "Sa Orijenta". Iako su ga privlačile svjetske metropole i pustinjska prostranstva, bio je neraskidivo vezan za zavičaj i Lim - rijeku njegovog djetinjstva.

by world metropolises and the vastness of the desert, he was inextricably linked to his homeland and the river Lim – the river of his childhood. Only through them did he manage to "forget his difficult life".

"A thought then consumed me,
to calm myself a little
and the homeland to seek."
The poet who is said to "have had more luck with words than with

Risto Ratković's House

Samo preko njih uspijevao je da "zaboravlja na svoj život težak".

"Misao me obuze
Da malo ja se smirim
Zavičaj da potražim."

Pjesnik za koga kažu da je "više sreće imao sa riječima nego sa ljudima", umro je 1954. godine u Beogradu, u nemaštini, sam i zaboravljen.

○ Kuća Rista Ratkovića pripada najljepšem tipu orijentalne arhitekture sa očuvanim dvorišnim zidom, kapijom i pratećim objektima. Pri rekonstrukciji 2005. godine, sačuvana je njena autentična arhitektura i prilagođena je organizovanju različitih kulturnih manifestacija.

Najava je su svakako Ratkovićeve večeri poezije, koje se održavaju od 1971. godine, i koje su vremenom postale najznačajnija književna manifestacija u Crnoj Gori. Svakog septembra u piščevom rođnom gradu okupljuju se pjesnici iz zemlje i inostranstva na dodjeli međunarodne nagrade "Risto Ratković" za književno stvaralaštvo, kao i nagrade za mlade pjesnike do 27. godina.

people", died in Belgrade in 1954, in poverty, alone and forgotten.

The house of Risto Ratković belongs to the most beautiful type of oriental architecture with a preserved yard wall, a gate and accompanying constructions. During its reconstruction in 2005 its authentic architecture was preserved and adapted to the

Ratkovićeve Večeri Poezije

organisation of various cultural events. The most important of those is certainly Ratković's Evenings of Poetry, which has been held since 1971, and which over time has become the most significant literary festival in Montenegro. Every September in the writer's hometown poets from home and abroad gather for the handing out of the Risto Ratković International Award for literary work, as well as an award for young poets up to the age of 27.

